

Előfizetési árak:

ostán vagy házhoz küldve:

Egész évre. 20.— kor.
Félévre . 10.— kor.
Negyedévre 5.— kor.
Egy hónapra 1.70 kor.

Egyes szám ára 8 fill.

DEBRECZENI ELLENŐR

A SZABADELVÜPÁRT KOZLÖNYE

Hirdetések díja:

Egy □ cm. területenként 8 fillér.
Nyilttér és magánérdekű közlemények soronként 40 fillér.

Megjelenik minden nap, az ünnepek és vasárnapok kivételével.

Szerkesztőség: Kossuth-utca 13.

Ide küldendők a lap szellemi részét illető közlemények.

Főszerkesztő:

Koncz Ákos.

Felolós szerkesztő:

Dr. Orbán József.

Kiadóhivatal: Kossuth-utca 13.

Előfizetés, hirdetés és magánérdekű közlemények felvétele.

Politikai massage.

Debreczen, június 22.

A tisztelt ellenzék — úgy látzik — nagyon eped egy politikai massage után, melyben a miniszterelnök izmos és szakavatott kezei által akart részesülni s melyet a miniszterelnök jóakaró keménységgel el is végzett rajta. Fejmassage volt ez és csak azt kívánjuk, hogy a procedura, melyet valósággal kicsikart, tartósan gyakoroljon üdvös hatást az ellenzékre, hogy a tisztelt ellenzék gondolkodó-apparátusa az elfogulatlan, tárgyilagos megfontolások felfogására és feldolgozására nézve kissé hozzáférhetőbb s így alkalmasabb legyen.

Széll Kálmánnal kikötöttek a bel- és külpolitika terén, a ki aztán nem tágitott addig, a mig szétépett argumentumaik önmagukban össze nem omlottak. Tisztelet annak a kryptogam értelemnek, mely az orthodox függetlenségi pártban lakozik a külügyekre vonatkozólag, — kryptogam azért, mert annak virágait a rendes forum előtt nem engedi kifejlődni: de a kínai bonyodalom tárgyalásánál, melyet az említett párt vezére fejtegetései során még czopfosabbá tenni iparkodott, ezt az ő értelmét valószí-

nüleg csupa merő szerénységből, csak kétségbe vonni, de megbámulni nem engedte.

Széll Kálmánnak könnyű volt Kossuth Ferencz interpellációjára oly pontosan adott válaszában bebizonyítani, hogy azok az aggodalmak, mintha államunk a Kelet-Ázsiában érdekelt többi hatalmakkal egyetértő összeműködése folytán nemzetközi bonyodalmakba juthatna, ama köztudomásu tény nem kellő méltatásán alapulnak, hogy a hatalmak, a beavatkozásnak Kína belső fejlődésébe minden szándéka nélkül, kölcsönös egyetértéssel csak oly mértékben lépnek fel ott cselekvőleg, a melyben mindegyiköknek a zászló tekintélyét, a diplomáciai képviselőlet biztonságát megóvnia és ott letelepedett alattvalók életét és vagyonát megvédenie kell. Kizárólag tiszta kulturális érdekek: hogy tehát a hatalmak ott, mint a kultura zárt phalanxa csupán védelmileg érvényesülnek az autochton barbárság ellen. És itt ne működjék közre az osztrák-magyar monarchia, miután ott horgonyoz a „Zenta“ hadihajó és tán elillanjunk, mi, kiknek más államok érdekeivel egyenlő érdeket kell védenünk s mint kegyes alamizsnát nyujtassunk magunknak, hogy mások ajánlják fel

segítségüket tekintélyünk és alattvalóink megvédésére és nem adjuk oda mi is a mi segítségünket, mikor közös kulturfeladatokat kell megoldani? Epen az ellenzék hazafias ideáljainak kell, hogy derogáljon az ily magatartás és egyéb következesekért bátran rábizhatjuk a gondoskodást az oly sok körültekintést tanusító külügyminiszterre és Széll Kálmánra, kinek alkotmányosan szigoruan körülírt befolyása nélkül a külügyi politika semmi irányban sem mobilizálható.

De a belpolitika terén is magára vonta az ellenzék Széll Kálmán nehéz kezét. Alig jelentette be a miniszterelnök, hogy a kvótajavaslatot visszavonja, midőn az ellenzék zavaros deklamációkban, a törvények teljes félremagyarázásával arra a merész állításra vetemedett, hogy az az alkotmány kijátszása Ugyanaz az ellenzék, mely már tavaly megobstruálta a kvótát, mely most még a bizottsági tárgyalást is helytelenítette és a plenumban való tárgyalás esetére az obstrukciót hirdette, a mely tehát az 1867. XII. t.-cz.-ben világosan körülírt előfeltételét a korona döntésének maga teremtette s újból teremteni akarta, ugyanez az ellenzék nem létezőnek találja ezt az

TÁRCZA

Az öregség dicsérete.

Irtá: Icarus.

— Tegye szívére a kezét, asszonyom és mondja meg őszintén: tudja-e, hogy miért szakított velem? Ugy-e nem tudja? Látssa, én tudom: egyszerűen rám unt, mielőtt még igazán megszeretett volna. Mert prózára lefordítva, ezt jelentik az ön poétikus szavai: „megbántam, hogy ráléptem arra a veszedelmes lejtőre s még idejekorán visszafordultam“.

Idejekorán! Óh, asszonyom, önnél — azt hiszem — mindig épen idejekorán lett volna. Hogy nálam kissé késő van már, ez meg önt miért is érdekelné? Önnek — mint mondja — sikerült engem elfelejtenie, kísértsem meg én is ugyanezt, bizonyára sikerülni fog nekem is. Igaza van, bizonyára sikerülni fog — legfeljebb nem oly bámulatosan rövid idő alatt, mint önnek, asszonyom. De hát ez az isteni igazságszolgáltatás, hisz én nem is szerettem meg olyan gyorsan önt, mint a hogy ön engem megszeretett.

Emlékszik? Napfényes, forró nyári nap volt, mikor beköltöztem abba a földszintes kis udvari szobácskába, melynek egyetlen ablaka odabámul az ön fényes lakosztályára. Mennyi ambíciót vittem be magammal abba a rideg kamarába! Megszöktem, önmagam, barátaim, a világ elől, hogy egyedül Muzsámnak szentelhessen minden pillanatomat s mikor a csendes hajlékban lassanként visszaköltözött a béke szívembe,

oda nem adtam volna azt ezer palotáért. Meghuzódtam szépen egy zugolyban s mert nap se ütött oda az ablakomra, azt sem tudtam: zord, kietlen, tél vagyon e ott künne, vagy hogy tavaszban fürdik-e a világ.

És egyszerre csak megjelent az ön ragyogó alakja azon az alig husz lépésnyire terjedő szemhatáron, mely ablakainkat el választotta. Kisütött a nap. Egy percre sem hittem, hogy egyedül nekem világít, de éreztem, hogy rám süt forrón, melegén. Perzselő hevétől csoda-e, ha elkábultam, asszonyom? Csoda-e, ha megzavart az az illatos levélke, melyet egyszer este hazaértemkor találtam az asztalomon s mely rövid, de annál érthetőbb szavakban adta tudtomra, hogy: „megengedi nekem a levél utján való közeledést“.

Ugy-e jól mulat ön még ma is az én együgyűségemen? Igaza van, nem is mindennapi történet; egy fiatal ember, aki a vele egy házban lakó szép asszony egyenes felhívására sem indítja meg az ostromot, hanem megelégszik a papírra vetett lángoló szerelmi vallomással s egyre ugyanazt a nótát kintornázza, a helyett, hogy sietne az őt várva-váró ölelő karokba... Igen, igen, az őt várva-váró ölelő karokba — hiába fortyan úgy fel méltatlankodva, asszonyom.

Mertez volt a regény vége. Önt, asszonyom, elhanyagolta a férje s ön — mi sem természetesebb — kárpótlást keresett ezért a problematikus és felettébb kétes értékű veszteségért, sőt titokban talán egy kis bosszútervet is forralt lázongó szívében. Véletlenül én voltam kéznél s aminthogy ön nem tulságosan válogatós, hát recipiált engem erre a nem épen megtisztelő, de még

ma is, bevallom, kellemes feladatra. Azonban legnagyobb meglepetésére azt tapasztalta, hogy vannak bámulatosan együgyű, nehéz felfogású fiatal emberek is, a kik nem értik — vagy talán nem akarják érteni? — a Potifárnék virágnyelvét, a kik a helyett, hogy esténként sietnének az ön unalmát elűzni, belebámulnak a holdas éjszakába.

Nem veszem rossz néven, asszonyom s igazán nem haragszom érte, hogy meguntta ezt az izetlen komédiát. Nem olyan asszonyok számára való ez, akik hetekig kénytelenek nélkülözni a szeretett férj forró ölelését — ma már magam is belátom. Nem is haragszom önre. De hát akkor miért keresett olyan poétikus okot a szakításra? Miért írta nekem: „önre már bizonyosan melegebben is sütött a nap, mint az ön szeméimből s mert meg vagyok arról győződve, hogy a helyzet sokáig így tarthatatlan volna, hát jobb lesz, ha idejekorán visszafordulunk erről a veszedelmes lejtőről...“ Miért írta ezt nekem? Miért kellett önnek megszerkeszteni platonikus szerelmünk epitafulumát? Miért nem várta be, mig én adom fel a meddő esatározást? Miért, hogy önnek jutott először eszébe a platonikus szerelem hiábavalósága? Nem fél ama közelálló gyanutól, — hogy önnek volt kissé hideg a szerelmünk hófoka.

Egyébként igaza van, asszonyom. Rám már tényleg sütött melegebben is a nap, — hogy az ön költői kitételénél maradjunk — csak hogy én azokat az égitesteket soha sem szerettem. Mert bármily hihetetlenül hangozzék is ez a merész kijelentés — nemcsak a magam, hanem talán az egész férfi-világ nevében — bizo-ithatom önt, hogy azok a

előfeltételt, hogy a két a parlament bármely okból nem tudott meg egyezni, nem létezőnek találja, mert az osztrák birodalmi tanácsnak, mely tanácskozni egyáltalán nem is akar, nem adtak alkalmat, hogy a kvótajavaslat fölött ne tanácskozzék.

Vajjon szükséges-e hangoztatnunk, hogy Széll Kálmán, kinek csak tavalyi mélyreható és éleselméjű fejtegetéseire és a kvótatárgyalás alkalmából a pénzügyi bizottságban tett oly nyílt és loyális előadásaira kellett volna hivatkoznia, most is éles debatternek és közjogunk egyik legalaposabb ismerőjének bizonyult. Bizonyynal nem; az annyira magától érthető, hogy hangoztatása izléstelen lenne és izléstelenül magasztalni annyi, mint szinte malicziával karrikírozni. Az ellenzék nevetséges torzításai leszállítottak valódi értékükre, támadásai silány időpazarlásnak bélyegeztettek.

Aki pedig a törvény tartalmát és Széll Kálmán lényét ismeri, az csak gúnyt üzhet az ilyen allusióból, mert annak meg kell győződve lenni, hogy az ország parlament nélküli időben is teljes bizalmával ajándékozhatja meg a miniszterelnököt, a ki erős lélekkel és legbensőbb szabadságszeretettel eléggé meg fogja védeni az alkotmányt úgy a közjogi, mint a reakciónárius ellenségek ellen.

Gabona-uzsora.

Debreczen, június 22.

A közelgő aratás megint felszínre hozta a gabona-uzsora kérdését.

A ki megfelelő tőke híjával gazdálkodik, az igen sokszor rászorul arra, hogy terményeire előleget vegyen fel. Ez az oka annak, hogy az elővásárlásnak nevezett gabona-eladási üzlet, ma már a mi gazdaközönségünk körében is igen elterjedt és gyakori.

Szinte természetes, hogy ilyen esetekben az előre eladott gabona árát is meghatározzák a kötést eszközölő felek.

Kétségtelen az is, hogy az élővételi ár majdnem minden esetben a készpénz előleget adó kereskedő kikötése szerint állapítatik meg, azon egyszerű oknál fogva, mert az eladó kisgazda legtöbbször kényszerűség folytán megyen bele az effele kötésbe s az előleget adó kereskedővel szemben bizonyos mértékig az adós viszonya feszélyezi. De különben is, a kinek pénze van, az mindig előnyben szokott lenni mindenféle üzletkötésnél a szerződő felek között.

A dolog természetéből folyik, hogy nem lehet kifogásolni azt, ha a kereskedő az ilyen kötések folytán tisztességes nyereséghez jut, mert hiszen ez az üzlet célja és természetes következménye. Valamint nem eshetik kifogás alá az sem, ha a kötés folytán a gazda nyer, mert ugyan kinek támadhatna olyan badar gondolata, hogy elítélje a kereskedőt azért, mert jól számított, a gazdát pedig azért, mert terményével szerencsésen spekulált.

Az elővásárlás nagy kockázattal járó határidőüzlet, amelyben szerződő felek az áresésre, illetve az áremelkedésre alapítják számításukat. Ez a számítás vagy beválik, vagy nem. Az egyik szerződő fél nyer, a másik pedig veszít, a szerint, mint a viszo-

nyok és a körülmények javára szolgáltak, vagy sem. Nyer pedig a nélkül, hogy a saját hasznát erkölcsi, vagy jogi kifogás elő eső módon idézte volna elő és veszít a nélkül, hogy a veszteségért tulajdonképen okolni, vagy kérdőre vonni lehetne.

Az üzlet ezen formája ellen tehát kifogást tenni nem lehet, feltéve, hogy az eladó gazda is gondos körültekintéssel járt el.

Mégis gyakran halljuk, hogy a gabona-uzsora ellen a hírlapokban, sőt a törvényhatósági gyűléseken is hangos kifogások emeltek, törvényhozási intézkedéseket sürgetve a baj orvoslására.

De hogy mi hát tulajdonképen a gabona-uzsora, annak felfejtésével a felszólalók rendszeren adósk maradnak.

A gabona-uzsora legszokásosabb meghatározása rendszerint az, a mit fentebb elmondottunk.

Más módon meghatározni senki sem tudja.

Ez okozta azt, hogy az elővásárlási üzletet elkeresztelték gabona-uzsoranak.

Pedig ez nagy és végzetes tévedés, mert az elővásárlási üzlet ellen tiltó, sőt büntető rendszabályokat hozni valóban lehetetlen és oktalan dolog volna. Mert hiszen az előre való eladás hasznára válhatik a termelőnek is. Hiszen jól teszi a gazda, ha előre való eladással segít a maga dolgán a helyett, hogy terhes és hosszú időnkig fennmaradó váltóadósságot csinálna. Az üzlet az adásvétel természetéből folyik ugyan, hogy az egyik, vagy a másik szerződő fél veszít, de még a veszteség mérve sem állapítja meg a nyerő fél ellen az uzsora vétségét, mert hiszen így minden néven nevezendő üzlet uzsora volna és valamennyit be kellene tiltani.

A kereskedőnek hivatása, hogy spekuláljon, a gazdát pedig szintén nem lehet

melegszerelmi viszonyok, melyek többé-kevésbé romantikus színezetűek, muló kalandok csupán, minden szerelem nélkül. Hiába szállunk perbe a Teremtővel, így vagyunk alkotva: a ki elérhető, azt nem szeretjük, a ki pedig elérhetetlen, — nos, az meg elérhetetlen. Hogy miért szeretjük mégis az elérhetlent? Azért, asszonyom, mert legszebb vágyaink mind az elérhetetlen ködös birodalmából valók.

Lássá, asszonyom, most sokkal jobban fogom önt szeretni, hogy ez a théátrális szakítás kissé eltávolította tőlem. Most követni fogom, mint az árnyék, az elérhetetlenek ama csodás világába, mely annyi misztikus bájjal, szüziés himporral vonják be azt, ki odakerül; követni fogom álmatag álmodozással, epedő vágygyal, majd forró, emésztő szenvedélylyel, dazos, lázadó akarrattal. Karom helyett lelkemmel ölelem át s profán szavak helyett szívem dobbanása vall önnek igazi szerelmet.

Persze, persze, mindezeknél sokkal többet ér forró csókja egy csinos bajszövezte ajaknak, térfias ölelése egy zsinóros attilába bujtatott izmos férfikarnak; hogy is ne érne többet? Az ilyen szerelem egyesít magában mindent: ábrándot és azt a bizonyos napmeleget egyaránt, aztán megregulázza a vérkeringést, megszünteti az étvágytalanságot, idegességet és álmatlanságot, mely kellemetlen mizériákban ön a mi viszonyunk alatt annyit szenvedett, asszonyom. Teljesen méltánylom tehát, hogy ön egy fürdői ismeretségben keresett gyógyulást és feledést. A fürdői ismeretségek tényleg nem olyan gyámoltalanok és nem olyan együgyűek, mint a poéták. Azok miad napimádók, a poéták pedig többnyire a holdat — ugatják.

De hát csakugyan nem hiszi, asszo-

nyom, hogy napmeleg nélkül is virulhat a szerelem virága? Nem hiszi, hogy van más szerelem is, mint a mely a bazsarózsához hasonlatos? A mimózákról nem hallott, asszonyom?... Mikor a sápadt hold — igen, igen, a hold; hiába nevet oly gúnyosan, kicsinylően, — mikor a szerencsétleneknek és az álmodozóknak ez a hűséges barátja szétteríti ezüstfátyolát az elesendeült világon, megmozdul a mezőknek ez a szemérmes vadvirága s megnyitja kehelyszívét a fehér sugaraknak. Nem érzi, hogy hideg, csak a fénynek örül, mely tisztán, fehéren világít. Ez csak akkor nyílik — mikor nem süt a nap.

El vagyok rá készülve, asszonyom, hogy örülnek fog tartani, a miért ime, a holdvilágos szerelmet dicsőítem. Istenem, ha megértené!... Ha megértené, hogy én egyáltalán nem kívánom a földi gyönyöröktől való abszolút lemondást. Dehogy kívánom, dehogy kívánom. Egyszerűen nem akarom csak elismerni, hogy azoknak valami köze legyen a szerelemhez. Meg vannak azok külön-külön egymás nélkül is, szép egymásutánban. Tudom én is, hogy elkerülhetetlen az a — hogy is mondjam csak — egészségügyi szerelem, de minek ezt a brutális processzust azonosítani a tiszta, ideális szerelem szüziés fogalmával? — Azt hiszi, asszonyom, hogy tényleg oly hatalmas ingája, oly kimagasló motivuma volna a szerelem az emberiség életének, ha ez nem állana egyébből, mint az egyenletes, vagy megzavart vérkeringésből? Ha nem járna vele menyei üdve, vagy pokoli gyötrelme lelki életünknek, édes harmoniája, vagy őrítő diszharmonijája szegény szívvilágunknak? Oh, milyen kicsinyes dolog lenne mindezek nélkül a szerelem,

Nem hogy világok dőlneek meg miatta, de elintéznők simára, mint az étkezést, egy egyszerű — abonomentnal.

Nem, nem és ismét nem, asszonyom, a vérnek perzselő melegsége még nem szerelem. És — mint ezek lüktetését poétikusan nevezni szokták — „két együttérző szív heves dobogása“, az még csak szeretkezés. Bocsássa meg nekem azt a gyöngeséget, hogy én ezt a szerelmet — mely csak gyönyört nyújtott volna nekem — feláldoztam egy ábrándért, mely boldogít. Mert én boldogságot keresek a szerelemben, nemesak gyönyörűséget.

Én nem fogok panaszkodni. Nyugodtan viselen sorsomat s a jövőbe helyezem bizalmamat, reményemet. Amit a jelen nem nyújtott, meghozza azt nekem a jövő, az a csodás, tiszta, fehér idő, mely nem tikkad a forró napmelegtől. Mikor lehült vérrel, szenvedély nélkül, simára fésült, hófehér hajjal fogunk szemben állani egymással s lelkeinkben megcsendül egy régi, elfeledt melódia, nem lázba, csak édes zengésbe hozva sziveinket. Mikor megtisztult bennünk minden, ami vérből és husból való, mikor muló szeretkezés rózsalánca helyett lelkeink szerelmének aczélkapcsai fűznek egymáshoz bennünket. Mikor lelohadtával a vágyak tüzeinek, lelkeink simulnak egymáshoz lágy, békés, harmonikus öleléssel; mikor a sir felé hajló fáradt testtel, de üde, friss, fiatal lélekkel újra szeretni fogunk, újra és zavartalanul fu'hatunk az ábrándok, szép rózsaszín párázatai után, melyeket oly hirtelen és könyörtelenül felszikkaszt a buja ifjúság, most, mikor még — süt a nap...

megakadályozni abban, hogy terményeit tetszése szerint értékesítse, mindaddig, míg tetteiben a pazarlás, a gyöngé elméjűség, vagy az önrendelkezési képtelenség ismérvei meg nem nyilvánulnak, amely esetben aztán van megfelelő törvény a gazda tönkremenésének megakadályozására.

Meggondolatlanul azonban nem szabad beleavatkozni uzsora üldözés czimén olyan dolgokba, melyek egyfelől ártatlan emberek tisztességes, másfelől pedig a gazdálkodás és a kereskedelmek jónak tapasztalt szokásait sértik.

Igen, van gabona-uzsora, de nagyban különbözik az, az elővásárlási üzlettől.

Gabona-uzsora az, mikor valamely kereskedőnek nevezett uzsorás, uzsorakölesőnek biztosítására, jobban mondva az előre levont törvénytelen kamatok nagyságának eltakarására, szóval a közönséges uzsora-üzlet leplezésére szerződést, áruszerzési kötetést, vagy a mi még veszedelmesebb, — váltót veszen az eladótól s így az uzsora-üzletet elővásárlás alakjába bujtatja.

Ez igenis gabona-uzsora, vagyis jobban mondva közönséges uzsora, a mely csupán abban különbözik a többi uzsora-üzlettől, hogy az objektuma esetlegesen épen gabona.

Itt azonban az uzsora-kölesőt adónak a fondorlata állapítja meg az uzsora-vétség tényálladékát, nem pedig az elővásárlási üzletforma, a mely tulajdonképen nem egyéb, mint csak takaró palástja az egész üzletnek.

A gabona-uzsorának keresztelt közönséges uzsora ellen a bírói gyakorlat külön törvény nélkül is teljes hatályalal léphet fel, mert a szakértőkül alkalmazott jóhírű és szolid kereskedők véleménye mindig biztos ítélkezési alapot fog nyújtani az egyes előforduló esetekben a bíróságoknak.

Uzsora-törvényünk van, külön gabona-uzsora törvényre tehát szükség nincsen.

Üldözni kell a bünt, bárhol és bármely formában jelentkeznek is, de vigyázni kell, nehogy maga a mesterkelt orvosság öljön.

Fehér Gábor.

A kínai forradalom.

— Express-tudósítás. —

Budapest, június 21.

A kínai kormány a hatalmakkal szemben való állásfoglalását illetőleg Londonba érkezett magántáviratok szerint az hírlik, hogy a kínai déli tartományok alkirályai pár nap előtt Pekingből azt az utasítást kapták, hogy Tung tábornokot Pekingnek az „idegen ördögök“ ellen való megvédésében támogassák. Utasítást kaptak, hogy **összes csapataikat haladéktalanul Pekingbe küldjék**, mert most elérkezett az ideje, hogy a birodalmat örökre megszabadítsák azoktól az elemektől, amelyek azt már oly régóta fenyegették.

A magasabb rangú kínai tisztviselők közt is vannak azonban olyanok, a kik helyesebben itélik meg a viszonyokat. Nanking alkirálya távirati előterjesztést tett, amelylyel az idegenüldözés elnyomását sürgeti és kijelenti, hogy a kínai birodalomnak sorsa a kormány a legközelebbi napokban köveendő eljárásától függ. Wusang alkirálya hasonló „intelmet“ menesztett Pekingbe. Ráadásul mind a ketten lelkére kötötték hivatalnokaiknak, hogy a törvények tiszteletben tartásáról és a rendnek megóvásáról gondoskodjanak.

A német tengerészeti gyalogságnak elrendelt mozgósítása bizonyítja, hogy Németország most már a legnagyobb eréllyel

készül beleszólani a kínai ügyekbe. Berlinbe ugyan még mostanáig sem érkezett a megerősítése annak a már közel egy hete felmerült híreket, hogy Kettelert, a pekingi német követet tényleg meggyilkolták; az sem igen valószínű azonban, hogy ez az eset nem következett be. Már pedig egy nemzet követének meggyilkolása egyforma jelentőségű minden más nemzetre nézve is. Annak a szimptomája rejlenek ebben a tényben, hogy Kína most a hatalmak ellen való háboruja által igyekszik sorsát megváltoztatni.

Hogy a különböző hatalmaknak követési csapataival, melyeknek létszáma mintegy 600 főre tehető, mi történt, — az is bizonytalan. Bizonytalan az is, hogy az eleinte az angol tengernagygyal együtt haladt német csapatkülönítmény — a mikor az angol parancsnok Tiencsinbe visszatért — saját felelősségére tovább haladt e Peking felé. A helyzet megítélésének alapja az, hogy a mennyiben a kínai kormány a nála akkreditált követéseket béke idején saját alattvalói ellen nem képes megvédeni, ez a kormány és ez az állam politikailag megszűnt létezni.

Berlin irányadó diplomáciai köreiből ma már az a fölfogás érvényesül, hogy bármint fejlődjenek is a további események, **a pekingi követések ellen intézett ostrom közvetlen okot fog szolgáltatni Kína felosztására** és már legközelebb azt fogja eredményezni, hogy az anyacsászárné kormányzása megszűnjék. A diplomácia világában jól tudják azonban, hogy ez a terv **nagy harcokat és nagyfontosságú diplomáciai bonyodalmakat fog földélni.**

A hatalmakra váró e föladat legnagyobb részében készületlenül találta őket. A fenyegetett európaiak sürgős segítségre szorultak, de ez a segítség csak későn érkezhet. Ma már senki sem titkolhatja, hogy Peking bevételére és a mostani kormány megdöntésére legalább is 50.000 ember kell. Pekinget ezentúl is állandóan megszállva kellene tartani. De hogy ezt a csapatlétszámot össze lehessen hozni, még hetekre van szükség és a forrongó csövesek az alatt az összes európaiakat elpusztíthatja.

Oroszország ajánlott ugyan, hogy nagyobb sereget állít ki. Ámde Oroszország nagy és a czár messze van. Azért most a legtöbb remény Japán felé fordul, a mely a hatalmakkal egyetértve erélyesen léphetne közbe. Japán ezzel teljesen bevonulna az európai hatalmak sorába még az esetre is, ha csak Oroszországgal közösen operálhatna. Anglia ezidőszert legfeljebb csak egy dandárt állíthatna ki, — Franciaország ellenben mindenesetre elkészik katonai segítségével. Németország mozgósít, Ausztria és Magyarország egyremásra küldi hadihajóit.

Tennis matsch a tiszti tennis-pályán.

Debreczen, június 22.

Városunkban — örömmel tapasztaljuk — az utóbbi években a sport minden téren mindjobban fejlődik.

Egyike a legszebb s legelvezetesebb sportjátékoknak a lawn-tennis, — angol társas labdajáték — mely szórakoztató, a mellettestedző játék városunkban a legnagyobb mértékben kifejlődött.

A Nagyerdőn — bárhova nézünk — mindenütt találunk tennis-pályákat. A lövöldé háta mögött van három, a volt korszakot színtén van, — de azok között, melyeket a Nagyerdőn létesítettek, mindenesetleg a legszebb a katonatisztek tennis-pályája.

A polgári lövöldével szemben fákkal bekerített s teljesen árnyékolt helyen terül el. Négy játszótér van az egész pályán.

Nyüzsgő, eleven, amellet kellemes élet uralkodik ott mindennap. Hölgyek, urak minden délután csoportosan keresik fel a pályát s teljes odaadással játszanak.

Különösen a hölgyek azok, kiknél ez a kellemes játék valóságos szenvedélylyé fejlődött.

Gyönyörűség nézni, a mint a rakettel kezükben dobják, hajtják a labdát, akárcsak mikor a vadász űzi a zsákmányt.

Mindenesetre kedvesebb s az egészségre nézve is hasznosabb sportot — amelyben a hölgyek is részt vehetnek — aligha találunk a tennissnél.

A katonatiszti tennis-pályának tegnapelőtt, szerdán és tegnap, esütörtökön délután ünnepnapja volt. Szokatlan élenkség uralkodott mindkét nap. Az egyet fennállása óta ezen a két napon rendezte az első nagyszabású versenyt, mely alkalommal több értékes versenydíjak voltak.

Szerda délután a hölgyek versenyeztek, tegnap a férfiak.

Tíz értékes s szép díj volt, öt a hölgyek, öt a férfiak részére.

A hölgyek díjai voltak:

Első díj *Ferencz József* braganzai herceg ajándéka: egy 6 személyre való ezüst-aranyozott fagyalt készlet.

Második díj gróf *Csáki Adorján* ajándéka: egy nagy művészi kivitelű alpaca virágtartó.

Harmadik díj, egyleti díj: egy kristály üvegből készült sörös kancsó.

Negyedik díj gróf *Keglevich György* huszártiszthelyettes ajándéka egy kristály üveg — ezüstözött hamutartó.

Ötödik díj gróf *Csáky Széll* Marianne ajándéka egy bonbonnier.

A férfiak díjai voltak:

Első díj báró *Leonhardi* nővérek ajándéka: egy művészi kivitelben készült ebenfacssett, belsejében ezüst gyufa és szivartartóval.

Második díj egyleti díj: ezüst cigaretta tárcza.

Harmadik díj gróf *Klebersbergné* ajándéka: egy alkalmi szivar és hamutartó asztali dísz.

Negyedik díj *Leonhardi Gertrud* bárókisasszony ajándéka: egy értékes hamutartó.

Ötödik díj *Perczel Margit* ajándéka: egy szivar csette.

A versenyek megkezdése előtt egy a hölgyek, mint a férfiak részéről megalakították a versenybírószékot. A hölgyek részéről a jury tagjai lettek: *Máriássy Örnagyné, Klobusiczky főhadnagyné, Leonhardi Gertrud báróné* és *Perczel Margit*; a férfiak részéről: *Ferencz József* braganzai herceg, gróf *Csáky Adorján*, gróf *Keglevich György* tiszthelyettes és *Buzás Miklós* főhadnagy.

Szerda délután 3 órakor kezdődött a hölgyek versenye. Két hölgy versenyzett egyszerre. Az első összevetésnél a versenyek lefolyása a következő volt:

1. *Leonhardi Gertrud báróné* és *Perczel Margit* (győztes).

2. *Leonhardi Mária báróné* (győztes) és *Klebersberg Valerie* grófnő.

3. *Klebersberg Erna grófnő* (győztes) és *Ujfalussy Mariska*.

4. *Klobusiczky Bandiné* (győztes) és *Csáky Széll Marianna grófné*.

5. *Szávoszt századosné* és *König Góczy* (győztes).

6. *Melczér ezredesné* és *Cvercek-Vécsey báróné* (győztes).

7. *Antal Margit* és *Perczel Dénesné* (győztes).

A második összevetésnél az első játszmából győztesen kikerültek állottak egymással szemben a következő sorrendben:

1. *Perczel Margit, Klebersberg Erna grófné* (győztes).

2. *Leonhardi Mária báróné* (győztes), *Perczel Dénesné*.

3. *Cvercek-Vécsey báróné* (győztes), *Klobusiczky Bandiné*.

4. *König Góczy, Ujfalussy Mariska* (győztes).

A harmadik összevetésnél a következők voltak:

1. *Klebersberg Erna grófné* (győztes), *Leonhardi Mária báróné*.

2. *Cvercek Vécsey báróné* (győztes), *Ujfalussy Mariska*.

A negyedik összevetésnél *Klebersberg*

Erna grófnő és Cvercek-Vécsey báróné között volt a küzdelem az első díjért.

A győztes a kis Klebelsberg Erna gróf-kisasszony volt, ki megnyerte a braganzai herceg ajándékát. A második díjat Cvercek-Vécsey báróné, a harmadik díjat Leonhardi Mária báróné, a negyedik díjat Perczel Margit, az ötödik díjat Perczel Dénesné nyerte.

Tegnap a férfiak versenye volt. Az első összevetésnél a következő versenyzők állottak ki:

1. Ferencz József braganzai herceg (győztes), Perczel Elemér.

2. Fáy György, Bekény Zoltán (győztes.)

3. Hadházy százados (győztes), Pauer főhadnagy.

4. Naszády Péter (győztes), Dragota Miklós.

5. Siposs százados (győztes), Gyulay Gábor hadnagy.

6. Keglevich György gróf, Bugarszky főhadnagy (győztes).

7. Ujfalussy Dezső (győztes), Kubai főhadnagy.

A második összevetésnél a győztesek állottak egymással szemben és pedig a következőképpen:

1. Ferencz József braganzai herceg (győztes), Hadházy százados.

2. Naszády Péter (győztes), Siposs százados.

3. Ujfalussy Dezső, Bugarszky főhadnagy (győztes).

4. Perczel Elemér (győztes), Bekényi Zoltán.

A harmadik összevetésnél a játék a következők közt volt:

1. Ferencz József braganzai herceg (győztes), Bugarszky főhadnagy.

2. Naszády Péter (győztes), Bugarszky főhadnagy.

Végeredmény az lett, hogy a báró Leonhardi nővérek ajándékát, az első díjat a braganzai herceg, a második díjat Naszády Péter, a harmadik díjat Bugarszky főhadnagy, negyedik díjat Perczel Elemér és az ötödik díjat Hadházy József századosnak ítélte oda a jury.

A versenyek mindegyike szép és érdekes volt.

Első nap különösebb érdeklődéssel kísérték Leonhardi Gertrud báróné és Perczel Margit közötti versenyt, mely teljes egy óra hosszat tartott; továbbá a kis Klebelsberg Erna grófnő és a Perczel Margit közötti versenyt.

A férfiak versenyénél szép verseny volt a braganzai herceg és Perczel Elemér közötti (mindkettő kitűnő játékos), továbbá a braganzai herceg és Hadházy százados közötti verseny.

A versenyeken mindkét nap előkelő hölgyközönség s a helyőrség tisztikara majdnem teljes számban jelen volt.

L. J.

HIREK.

Érettségi vizsga.

A református kollegium főgimnáziumában tegnap kezdődtek meg a szóbeli érettségi vizsgálatok Kenessey Béla kolozsvári egyetemi tanár, kormánybiztos és Dóczy Imre egyházkerületi kiküldött kettős elnöklété mellett. Mint értesülünk, 73 tanuló közül csak 18-an bocsáttattak minden kifogás nélkül szóbeli érettségire, 43-an az írásbeli érettségi alapján részint szeptemberre visszavetettek, részint szigorított szóbelire utasítottak, 12-en pedig az írásbelin egy esztendőre elbuktak. A bukásoknak ezt a szomorú, mondhatni ijesztő arányát nem hagyhatjuk szó nélkül, annyival is inkább, mert e jelenséggel évről-évre találkozunk épen a messze földön híres debreczeni kollegium főgimnáziumában s ha jól emlékezünk, erre nézve tavaly is esodálatunknak s önkéntelen megütközésünknek adtunk kifejezést. Nem értjük, hogy épen az életpálya választásának nagy pillanata előtt miért kell épen nálunk csapatostul, tizenkettesével

visszavetni az ifjakat egy hosszú esztendőre csupán az írásbeli alapján? Hát a szóbelin, ebből következtetvén, mennyi fog bukni? Bizony szomorú statisztika ez a tanuló ifjuság készülségéről és elkészítéséről. Távolról sem áll szándékunkban, hogy pártjukat fogjuk a megbukottaknak, de még így is teljesen jogos a kérdés: miért buktak annyian? Megfelelünk rá: vagy a tulszigor, vagy a tanítási rendszer s az ezekkel összefüggő sok-sok egyéb miatt. Az első eset, a tulszigor önmagát lehetetleníti, a második esetben pedig, ha a tanítási rendszert okoljuk, értjük alatta azt, hogy nem lenne szabad az alsóbb osztályokból olyan generációt bocsátani feljebb, a melyről a tanár ítélőképességének észre lehet, sőt észre kell vennie, hogy a felsőbb osztályokban nem fogja tudni megállani a helyét vagy épen a gimnáziumi végstáción, az érettségi vizsgálaton nem viszi át a tudománya s okoz sokszor pótolhatatlan kárt önmagának, szomorúságot szüleinek s ad alapot a feltevésnek, hogy az iskola maga segíti elő a szellemi proletarizmust, mert keblén melenget évekig olyanokat, kik nem a tanulói pályára valók s kiket elvégre is, mikor már nincs számukra visszatérés a tanulói pályáról, kénytelen magáról lerázni, mivel — hogy idevágó jelzöt használjunk, — még „éretlenek.”

Épen, hogy e pár nyílt szót írjuk, olvassuk egyuttal, hogy a *szatmári kir. kath. főgimnáziumban* 37 érettségire bocsátott ifju közül *jelesen érett lett 12, jól érett 16, egyszerűen érett 9. Tehát senki sem bukt.*

Nem akarunk összehasonlítást tenni, mert a debreczeni ref. főgimnáziumnak, elismerjük, nincs arra szüksége, de ha az eredményt nézzük, senki sem vitathatja el, hogy nálunk is boldogabb, derültebb és elégtelbebb arányokat lehetne látni az érettségiző tanuló ifjuság között, ha a szatmárihoz hasonló szép sikerrel dícselkedhetnénk mi is. Annyit jelent ez, hogy ugy tanügyi szempontból, mint abból az öntudatos szeretetből kifolyólag, melylyel a tanárnak az arra méltókat osztályról-osztályra kell előbbvezetnie, továbbá abból a jogos szigorból kifolyólag, melylyel a tanárnak idejekorán, még gyerekeiben ki kell rostálnia a gyengéket, továbbá ugy magát a tanulói ifjuságot s a szülőket, mint az iskolát fentartó testületet, a társadalmat s a jövődő magyar tudományos világot tekintve, akként kell tanítani, képezni és nevelni az ifjuságot, hogy az életpályára mehetésben az érettségi vizsga ne akadály legyen előtte, melynél tuczat számra felbukik, sem pedig szerencsés-játék, mely az élelmes s a rizikóra számító érdem nélkül bizonyítványhoz juttatja, hanem legyen az érettségi vizsga egy olyan szükséges kellék a továbbmehetésre, melyet az, akit odáig felbocsátanak, a végigtanult nyolcz év alapján, mintegy arra már predesztinálva, természetsszerűleg kivív magának. A gimnáziumi tanításnak csak ez lehet a végcélja s így jöhet csak harmóniába a tanulóifjuság iránt alkalmazandó szigor a szeretettel, méltányossággal és igazsággal. (k.)

— **Uj közigazgatási gyakornokok a vármegyénél.** Degenfeld József gróf főispán Dalmy Barna és Lovász Gyula végzett joghallgatókat Hajdúvármegyéhez közigazgatási gyakornokoknak kinevezte.

— **Kinevezések.** Dr. Weinberger Sándor debreczeni lakos, végzett joghallgatót az igazságügyminiszter a debreczeni ítélőtábla kerületbe ideiglenes minőségű díjtalan joggyakornokká nevezte ki. — Papp Szilvius bánya-számgyakornok, végzett joghallgatót a debreczeni ítélőtábla elnöke a debreczeni ítélőtábla kerületbe ideiglenes minőségű segélydíjas joggyakornokká nevezte ki.

— **Uj mezőrendőrkapitány.** A városi tanács legutóbbi ülésén elhatározta, hogy a *Kálmánchelyi* Mór kapitány nyugdíjaztása folytán megürült mezőrendőri (IV. ker.) kapitányi állás betöltésével K. Tóth Mihály I. ker. kapitány, t. b. tanácsnokot bizza

meg. Mindenesetre örvendünk, hogy e fontos s nagy felelősséggel járó állás vezetésével a rendőrség e fiatal, rokonszenves tagját bizták meg.

— **Gazdászok Kassán.** E hó 20-án a helybeli gazdasági tanintézet 30 hallgatója, élükön Ferenczy Ferencz, dr. Nyiredy Jenő, Rácz Imre, Vörös Pál tanárok és Raab Kálmán intézővel Kassára utaztak. Az állomáson Kovácsy Béla gazdasági intézeti igazgató fogadta az intézet tanári karával együtt.

Délelőtt a növendékek megtekintették a híres kassai dómot, hol Konrády Lajos áldozár kalauzolta őket. Majd a kassai gazdasági intézet főépületeit, szép gyűjteményeit, a majort, a kert-, és baromfitelepeket nézték meg délután. Este a csermelyögyi kioszkban bankett volt részükre. E hó 21-en Enyiezkére rándultak ki gróf Zichy Ernő uradalmának megtekintésére. Ma visszatértek Kassára s megtekintették a város nagyobb telepeit. Holnap pedig Iglóra utaznak, hol a pisztrángtenyésztést és a város ipartelepeit fogják tanulmányozni.

— **Elitelt gyilkos leány.** Tegnap távirataink között megemlékeztünk arról a gyilkos eselédleányról, a ki gazdasszonyát elvadult lélekre valló kegyetlenséggel meggyilkolta. A gyilkos leány ügyében az esküdtsek ma hozta meg marasztaló verdiktjét, melynek alapján a törvényszék Kotász Zsófiát, a gyilkos leányt, 15 évi fegyházra ítélte.

— **Falusi észszel.** Major András uram bizony falunak tekintette a nagy Debreczent és azt hitte, hogy a faszor között levő járda arra van készítve, hogy a jámbor vidékiek koesikázzanak rajta. Neki is hajtotta a két pejket és szerencsésen kidöntött egy fiatal akácot. A rendőr bekísérte a furesa eszméletű gazdát a bűnügyi osztályhoz, hol még neki állt feljebb:

— No, Istenem! Kell is olyan nagy patáliát csinálni egy rongyos fáért. Van az én udvaromon elég. Adok helyette tizet is, ha kívántatik!

De a kegyes felajánkozás mind nem használt semmit, mert megbüntették. Legálább máskor megtanulja ő kegyelme, hogy ha Debreczenbe jön, nem faluban sétál.

— **A nőpariskolában** a növendékek kézimunka kiállítására f. hó 24-én, vasárnap reggel 9 órakor nyílik meg Veressné Szathmáry Teréz urnőnek a nőegylet elnökének jelenlétében. Ettől kezdve megtekinthető 4 napon át d. e. 9—12, d. u. 3—6 óráig.

— **Hortobágyi vásár.** Tegnap volt a Hortobágyon az évenként megtartani szokott vásár. Sokan jöttek el reá a vidékről, még többen Debreczenből. A vásárnak különben elég jó idő kedvezett és sok-sok eladott jószágoknak itták meg az áldomását.

— **Furesa.** Egyik naponként megjelenő laptársunk rendes körülmények szerint „politikai lap” jelzéssel köszöntget be előfizetőihez. Pénteken azonban letűnik róla ez a jelző, hanem e helyett a ezim felett egy kicsike „uj” diszeleg. Ki fejt meg ezt a furesa rébuszt?

— **Az ügyvédek és az uj bűnvádi eljárás.** Az ügyvédek terhe ugyancsak megnövekedett a bűnvádi perrendtartás életbe léptetése óta. A vizsgálóbíró és a nyomozó közegek szigoruan megtartják az uj eljárásnak a hivatalból kirendelt védőkre vonatkozó paragrafusát és figyelmeztetik a terhelteket a védő kirendelésének módozatairól, tudatják vele, hogy csak kívánniok kell és kapnak ingyen védőt. Ezen biztosításnak meg van a kellő eredménye, a terheltek kijelentik, óhajtnak a védő kirendelését és óhajtnak parancs, az ügyvédi kamara nyomban gondoskodik védőről. A két hosszú esküdtzéki szesszió alatt a legnagyobb ambízióval járnak el a hivatalból kirendelt védők és azontul nagyon gyakran találkoznak ingyen védőkkel a törvényszéki tár-

gyalásokon is. Mindezt nem megszólás, vagy panaszképen hozzák fel az ügyvédek, hiszen mindegyik ügyvéd szívesen elviseli ezt a terhet, hanem ez a tény is bizonyítja, hogy mily fontos tényező az ügyvédi kar az igazságszolgáltatásban, mennyire hajlandó idejét és tudását díjtalanul feláldozni, ha a közérdek ezt kívánja. A királyi ítélőtáblánál is a legnagyobb dicsérettel emlékeznek meg a közvédők működéséről, elismerik, hogy kellő készséggel és alapos tudással felelnek meg köteleességüknek. Nem kételkedünk abban, hogy az ügyvédi karnak a büntető igazságszolgáltatás terén tapasztalható önzetlen buzgalma megtermi gyümölcsét.

— **Hirtelen halál.** Szabó Istvánné, sz. Terkovics Ilona hadházi-utcai 6. sz. a. lakásán az éjjel hirtelen elhunyt. Ma délután felbontolják a kórházban, mikor is az orvosok megállapítják a halál okát.

— **Árvák vizsgálata.** A debreczeni jótékony nőegylet árvaháza növendékeinek vizsgálata holnap délelőtt 9 órakor lesz a Péterfia-utcai árvaházban, melyre az érdeklődőket s különösen a jótékony nőegylet tagjait ez uton is meghívja az elnökség.

— **A szegény ember becsülete.** Egy szegény magyar parasztról szól a nóta. Egy nagyon szegény emberről, a kinek annyi pénze sem volt, hogy beteg feleségének orvosságot szerezzen. Böle Kiss Andrásnak hívják a szerencsétlen flótást, Józsa községben lakik, napszámoskodással tengetve nyomorúságos életét. A felesége a minap megbetegedett s ágyba került. Pedig kenyér sem volt a háznál. Nemhogy doktorra, meg patikára teltet volna. Végre a községi orvos megkönyörült rajta s megírta a receptet, a mit aztán az ember bevitt a patikába.

— Nyolcvankét krajczár jár érte, — adta át a kész orvosságot a gyógyszerész Böle Kiss Andrásnak.

— Igenis kérem. Hanem, — akadozott a jó ember, — nem volna pénzem, ha baj nem lenne.

— De bizony baj. Kérjen valakitől, a ki ismeri.

— Nem ad ilyen szegény soron lévőnek senki, könyörgöm.

— Hát akkor én sem adok.

— Pedig megfizetném becsülettel — fogadkozott Böle.

De hiába, a gyógyszerész nem akarta kiadni az orvosságot. Az ember várt még egy ideig, aztán ügyesen elemelte a beteg feleségének való orvosságot és észrevétlenül elillant. A gyógyszerész már el is felejtette az egész dolgot, a mikor a minap beállított hozzá Böle Kiss András.

— Abba a kis tartozásba jöttem, kérem.

A gyógyszerész meg akarta nézni a könyveit, de Böle megszólalt:

— Nem igen lesz berubrikázva, kérem.

— Hogy-hogy? — csodálkozott a gyógyszerész.

— Azért instálom, mert csak úgy vittem el, a hogy nem tetszett hitelre adni, pedig van ám szegény embernek is becsülete, ha egyebe nincs is...

És lassan összeszedve a czókmókját, kiment a patikából.

Iten a szegény ember becsülete...

— **Ülés a nőiparisiskolában.** Tegnap délután 5 órakor a nőiparisiskola felügyelő bizottsága ülést tartott. Az ülésen jelen voltak: Veressné Szathmáry Teréz nőegyleti elnök, Szabó Kálmánné alelnök, Joó Istvánné, Jablonczay Kálmánné, Füleky Pálné, dr. Pallay Miklósné, Kubek Erzsébet, S. Szabó József és Konez Akos titkár. A bizottság örömmel vette tudomásul az igazgatónő évi jelentését, mely igen örvendetes dolgokat sorol fel. A jelentést holnap egész terjedelmében közöljük. A bizottság továbbá 50—50 frittal emelte a tantestület lakás pénzét és néhány kisebb ügy elintézése után feloszlott.

— **Tanulmány-ut Párisba.** Közoktatásügyi miniszter ur f. é. 43617. sz. rendelete értelmében párisi kiállítási kormánybiztosunk felügyelete és ellenőrzése mellett tanárok vezetése alatt a magyar tanuló ifjúság számára a párisi világkiállításra együttes társas utazás rendeztetik, melynek terveze a következő:

Indulás Budapestről f. é. július hó 19-én d. u. 3 órakor; utirány Bécs—München—Ulm—Carlsruhe—Páris—Zürich—Insbruck—Bécs—Budapest.

Tartózkodás Párisban július 22—28. napjain szabadjeggyel a kiállításra és a megelőzőleg közlendő napi-programm szerint megtekintendő gyűjtemények stb.-hez. Megállapodás mentre Münchenben, jövetre Zürichben 1—1 napra.

Elszállásolás és élelmezés a tartózkodás helyein szállodákban, utközben étkezés a vasuti vendéglőkben, Párisban déli ebéd a napi programmal legközelebb érhető étteremben.

Költség Budapestről számítva (utazás, szállás és élelmezés) oda és vissza tanulóknak III. oszt. jeggyel 231 kor. II. oszt. jeggyel 291 kor. Felntetteknek csakis II. oszt. jeggyel 20 koronával több.

Helybeli résztvevők bővebb tájékoztatást nyerhetnek és jul. 4-ig jelentkezhetnek a Kereskedelmi Akadémia Igazgatójánál.

— **Pheidias.** Sáfrány Lajos debreczeni segédtanár ily ezimű munkát adott ki, melynek tárgya a régi görög művészetben Pheidias működése. Nagy szorgalom és alapos tudás jellemzi a kis munkát. Pheidiasnak tulajdonítja a Parthenon Skulpturáit és sok oly érdekes adatot hoz fel, melyek a művet laikus közönség előtt is becsessé teszik. Előadása folyékony, nyelvezete jó magyar. Ajánljuk a művelt közönség figyelmébe. Ára 2 korona.

— **Az izgató büntetése.** A kolozsvári tudomány-egyetemen egy idő óta majdnem napirenden voltak a nemzetiségi viszályok, melyeket néhány gyűlölettel elvakult román diák szított. Az egyetem dekanatusa szigorú vizsgálatot indított az izgató diákok között, melynek meg is lett a kellő eredménye. A legnagyobb bűnöst, Novacovici Györgyöt, ki folyton a magyar nemzetiség és államiság ellen izgatott, a vallás- és közoktatásügyi miniszter a legnagyobb büntetéssel sújtotta, mely egyetemi hallgatót csak érhet. — A hivatalos lap közli a miniszter határozatát, mely így szól: A vallás- és közoktatásügyi miniszter Novacovici György kolozsvári egyetemi II. évfolyam hallgatóját, a magyar állam elleni üzemeltetési és nemzetiségi izgatásai miatt ellene indított fegyelmi vizsgálat alapján, az összes magyarországi főiskolákról egyszersmindenkorra kizárta, oly hozzáadással, hogy ha nevezett joghallgató netán Magyarországon kívül bárminemű felső tanintézetben végbizonysítványt, vagy oklevelet szerezne, ez Magyarországon nem fog érvénynyel bírní, illetőleg nem fog honosíthatni.

— **Tönkrement járda.** A nagy forgalmu Batthyányi-utca jobboldali járdája teljesen tönkre ment és szinte sirva panaszodik a nagy elhagyatottság felől. Egyes helyein már nincs is járda, hanem helyét az édes anyaföld pótolja. Reméljük, hogy e város intézősége nem fogja sokáig elnézni nyílt utcán a megromlott járdát.

— **Vakációzó diákok figyelmébe.** A „Debreczeni Tornaegylet”, mint minden nyáron, úgy most is megengedi azoknak a középiskolai tanulóknak, kik az V—VIII. osztály valamelyikét elvégezték, valamint a szünidőt Debreczenben töltő egyetemi hallgatóknak, hogy a szünidőn át az egyetemen gyakorló óráit látogathassák, ha a művezetőnél vagy a titkárnál jelentkeznek s egyúttal a megállapított 3 korona díjat lefizetik. A gyakorló órák hétfőn, szerdán és szomba-

ton d. u. 6—8-ig tartanak az egyetemen Péterfia-utca 76. sz. alatti csarnokában.

— **Értesítés.** Az Abeles-féle nyilvános polgári és elemi leányiskolában az évről-évre tartott vizsgálatok f. hó 17., 18. és 19-én tartottak meg a kir. tanfelügyelő elnöklete alatt, ki a vizsgálatok végén a tapasztalt szép eredmény fölött a legnagyobb megelégedését fejezte ki. A t. szülők értesítettnek, hogy a jövő iskolai évre való előzetes beiratások kezdetüket vették és július 15-ig tartanak.

— **A temető parazitái.** Panaszos sorokat vettünk egy előkelő urhölgytől, hogy a Kossuth-utcai temetőt az ingyenélők osztályához tartozó elemi elárasztotta, hogy tisztességes embernek ott keresztülmenni valóságos életveszély. Ezek a naplopók ott kártyáznak a sírokon s az arra elmenőket csufondáros szavakkal illetik, sőt néha meg is támadják. A temető ilyenét megszenteltetésére már magában véve is bűn, hát még hozzá a közbiztonság folytonos veszélye!... Kérjük: melyik rendőrség ügyközébe tartozik ez a temető? Meddig fog még ott az a csöveselék had zavartalanul végezni botrányos dolgokat? Bizony felférne, ha az illetékes rendőrség hetenként egyszer razzitát tartana ottan és összefogdosná onnan a társadalom elzüllött alakjait.

— **A jó peleskol nótárius, nagy-zajtai Zajtai István** színházi kalandjaira emlékeztet az a mulatságos eset, mely a minap történt a Vígsházban. Egy tapasztalatlan falusi nótárius valamelyik fővárosi jóakarója révén egy földszinti jegyet kapott a Vígsház előadására. Zajtay uram (valószínű, hogy nem ez a neve) egy kis sé elkésve érkezett az előadásra, mert nem találta meg mindjárt a helyes utat és amikor a nézőtérre lépett, már javában játszottak. A jegyszede elvezeti a tizenkettedik sorig és aztán megkéri, hogy menjen a sor közepébe, ott van az ő helye. A nótárius — egy magas, szikár alak — tisztességtudóan be is megy, de aztán már cserben hagyta a tudománya: nem tudta, hogy hova üljön. Arról ugyanis, hogy a székek ülőkéje rugóra jár és a támlához van felcsapva, nem régelt neki senki.

— No se baj, — gondolhatta magában — végignézzhetem én ezt a komédiát állva is.

Igen ám, csak hogy e szerénysége ellen a mögötte ülőknek is volt egy kevés beleszólni valójuk. Hallatszott is egyszerre vagy tíz torokból:

— Üljön le! Üljön már le!

Igen, de hova? — Zajtay uramat szorongatták, aki végre is úgy segített magán, hogy szépen — leguggolt és így nézte is volna végig az első felvonást, ha jobboldali szomszédja hamarosan ülőhelyet nem teremt alája. Zajtay uram pedig fejcsóválva rebegte:

— No ezt is bizonyára a nimet sógor fundálta ki ilyenre!

— **Veszedelemes kutya.** Mérges kis fekete kutya ugrált egész napon a Darabos-utca 21-ik szám alatti ház előtt és az arra elmenőket megtámadta. Közelebb aztán még nagyobb lett a mérges, mert a gazdája fiát is megharapdálta és egyik levélhordót is megharapta a lábán. A mérges kis ebet aztán a felbőszült háziak agyonverték és most nem lehet tudni, hogy veszett volt-e vagy sem?

Képes levelező-lapok legújabb és legnagyobb választékban csak a Csokonai-papirkereskedésben kaphatók.

— **Nihilisták mozgalmá.** Az orosz nihilizmus, mely — legalább a látszat szerint — oly hosszú idő óta aludt, ismét ébredzik. Ezuttal Rigából érkezik a hír, hogy készül valami a cári uralom ellen. A mozgalmában legnagyobb szerepet játszanak a rigai egyetem diákjai, a kik titkos szövetséget alkotnak és a nép között anarchista röpiratokat osztogatnak, melyek gyilkosságra és gyújtogatásra bujtogatnak. Ilyen röpiratokat mindenfelé találtak még a templomok-

ban is, noha a rendőrség a legnagyobb erélyt fejt ki, hogy az izgatókat kézrekerítse. A nyomozást persze nagy titokban folytatják, úgy, hogy még a lapoknak sem szabad írniuk róla, de a kedélyekben nagy a nyugtalanság és félnek, hogy rövid időn belül megismétlődnek a tavalyi jelenetek.

TÁVIRATOK.

— A „Debreczeni Ellenőr“ eredeti táviratai. —

Halál a villamos alatt.

Budapest, június 22. Ma reggel az újpesti villamos Budapesten a városháza előtt egy asszonyt borzalmasan agyonvágott.

Muravjev halála.

Szentpétervár, június 22. Muravjev orosz külügyminiszter tegnap még jókedvűen reggelizett, akkor érte az agyszélhűdés. Mire beléptek hozzá, a földön feküdt. Azt híresztelik, hogy a kávéjában méreg volt.

A kínai forradalom.

(Legújabb táviratok.)

Washington, június 22. Kempf tábornok jelenti, hogy Tientsinben a kínai csapatok bombázzák az amerikai konzulátust és az idegen telepeket.

London, június 22. A Daily Express jelenti: Tientsint a boxeerek két oldalról támadták meg. — Előbb a benszülötteket bombázták ezután az idegeneket.

London, június 22. A császárné a pekingi palotából szökni akar, mert a hercegek összevesztek. Béke és háború párt van alakulóban.

Tanévzárás és hangverseny a Zenedében.

Magas niveau álló hangversenynyel zárta be ünnepélyesen a Zenede a tanévet, előzőleg részletes vizsgákon számonkérve a működéséről.

Az öt napig tartó vizsgálatok eredménye csak megerősített azon meggyőződésünkben, hogy a Zenede kitűnő tanerőkkel rendelkezik s hogy a zenei nevelés minden követelményei hiánytalan kielégítést nyertek a modern tanítási elvek fegyelmezett és szigorú alkalmazásával, a hangversenyen talált élvezetünk pedig legközvetlenebbül tanuskodik arról, hogy a magasabb kiképzést nyert növendékek elméleti és gyakorlati ismeretük bővítésén kívül a zenei izlésük és intelligenciájuk fejlesztésére is kellő és eredményes gond fordított.

A hangversenyen az intézet legjelesebb növendékei a legszerencsésebben választott műsorral vettek részt.

Fried Gizella nyitotta meg azt Sipos Antal zajos „Ünnepi megnyitójával“, jól megérdemelt tapsokat aratva erőteljes játékával.

Utána Schwarz József játszotta igen szépen Seitznek „Pusztai hangok“ című elegikus zeneképét.

Harsányi Emma, a Zenede egyik büszkesége ezuttal nagyobb keretben mutatkozott be. Rozina coloratur-áriáját énekelte a régi olasz iskolának megfelelő könnyedséggel és bájjal.

Majd Szántó Jolán adta elő értelmesen Brück tanárnak valóban gondosan és sikerülten kidolgozott „Alföldi zenekép“-eit, melynek egyik tétele Dóczy „Nádfedeles kis házikóm“ szövegű nepszövegének témájára van felépítve. A játéka után felhangzó viharzó tapsokon előadónak osztóznia kelle a

szerzővel, de így is jutott bőven mindegyiküknek.

Adamek Irma előbb Rezia áriáját énekelte Oberonból, majd a műsor legérdekesebb számában Mascagni Ave Máriáját.

A szépen kifejlesztett hang és félreismerhetetlenül egészséges iskolázottság birtokában ezuttal is teljes hatást keltett énekével és érettnék bizonyítá magát magasabb zenei igények kielégítésére. Az intermezzo pompás előadásában rajta kívül még Térei Vilma, Brück és Varga tanárok s Kövy Lajos szerettek érdemeket; utóbbnevezett Friedmann tanár távollétében az utolsó perczben vállalkozván a celloszóllamra.

Szívesen hallgattuk ismét Bohmnek, a Bachék borongós templomi zenéjére emlékeztető hatalmas Largoját, melynek előadásában Fábán Margit, Nagy Janka, Papp Mariska, Darvas György, Hajdu Miklós, Z. Kiss Jenő, Lassgallner Agost, Lukács Elek, Nágel Zoltán és Schwarz József vettek részt. A harmonium itt is Varga tanár szakértő kezére volt bízva.

Az unisonóban az ingadozás vagy differenzia legcsekélyebb árnyalata sem mutatkozott s mi zavartalan élvezettel gyönyörködtünk a lány, széles hullámokat verő opus komoly melodiájában.

Czélzatosan hagytuk utoljára és emeltük ki a műsor időrendjéből Térey Vilma felemlítését, a mint hogy a fiatal leányka játéka is nem hamar muló benyomást keltett. — Már az első számoknál adott kíséretnél is lekötötte figyelmünket bámulatos discretiójával és teljesen kifejtett, értelmesen interpretáló izlésével; solodarabjában pedig, Godard bizarr „En courant“ című művében, mely mű semmiféle fogásokat nem enged meg s az előadót a pedal és accordok álcázó maskja nélkül exponálja a provokált figyelemnek — ebben a tökéletestől nem messze álló technikáról és csodálatosan gyors haladásról tett tanúságot, fényt vetve úgy vas-szorgalmára, mint jeles tanárnjére egyaránt.

W.-né Domaniczky urnő gondos nevelése alól a múlt évben is két kitűnő növendék került ki végleges kiműveléssel s Térei Vilma rohamos haladásából is eltolgatlan véleményt alkothatunk az öt megillető érdemek felől.

Miként múlt évben, a kiválóbb növendékek ezuttal is fokozatokra oszló kitüntetést nyertek.

Csinosan kiállított szorgalomjegyet kaptak azok, kik évközben tanusított állandó szorgalmuk és előmenetelük folytán erre érdemeket szereztek; az önállóbb, magasabb technikát megszerzett jeles növendékek dícsérő oklevélben részesültek. A kitüntetésnek további fokozata a bronz-érem csak két növendékre szorított s ily számban került kiosztásra a legmagasabb elismerés is: az ezüst érem.

A kitüntetés erkölcsi értékét nagyban emeli azon körülmény, hogy mint az alábbi névsorból kitetszik, azok számát meglehetősen szűkre szabták s a kiosztást a választmány által kijelölt bizottság határozata alapján foganatosították.

Szorgalomjegyet kaptak:

A zeneelmélet növendékei közül: Szarukány Lili (II. oszt.), Kovács Piroska (II. oszt.), Fábán Margit (III. oszt.), Mindszenti Irma (III. oszt.).

Az énektaniszakból: Pruzsinsky Róza (II. oszt.), Kacsó Gizella (III. oszt.), Szabó Margit (III. oszt.), Fábán Juliska (V. oszt.).

A zongorataniszakból: Az előkészítő tanfolyam I. osztályából: Bartha Etelka, Csáthy Ilona, Komlóssy Margit, Lesska Mariska, Mennyei Margit, Pethő Margit, Szabó Emma és Szűcs Kálmán. — II. osztályból: Biró Janka, Kovács Emília, Simonffy Léna, Tüdős Ilona, Uher Amadil.

A középtanfolyam I. osztályából: Egmann Margit, Király Margit, Kubai Mariska, Pogány Stefánia és Lőrincz Ferencz. — II. osztályból: Lenkey Karolin és Balogh István. — III. osztályból: Balla Gizella, Békesi Anna, Horváth Sarolta, Mayer Pálma és Bethlendi Endre. — IV. osztályból: Papp

Lénárt. — V. osztályból: Jablonczay Lenke. — VI. osztályból: Markovits Róza.

A hegedűtaniszak növendékei közül: Az előkészítő tanfolyamból: Kardos Zoltán, Pénzes Gyula, Potorán Kornél.

A középtanfolyam I. osztályból: Erős Ferencz, Nágel Zoltán. — III. osztályból: Darvas György, Hajdu Miklós és Weszprémi Andor.

Agordonka taniszak növendékei közül: Az alig negyedév óta tanuló Domaniczky Teréz.

A fuvótaniszak növendékei közül: Biró Béla és Biedermann Gyula.

A szavaltati tanfolyamból: Fehér Margit és Szűcs Margit.

Dícsérő oklevelet nyertek:

Hajdu Lajos (az összhangzattanfolyam II. oszt.), — Engel Irén és Goldstein Jolán (énektaniszak III. oszt.), — Fried Gizella, Poósch Margit, Winkler Luiza (zong. köz. taniszak IV. oszt.), Raics Erzsike (szavallat).

Bronz éremet nyertek:

Térei Vilma és Szántó Jolán (a zong. középtanz. VI. oszt.)

Ezüst éremet nyertek:

Adamek Irma, Harsányi Emma.

Mint hogy az érmek csak nemrég készültek el, ez alkalommal kézbesítették egyszermind azon volt növendékek érmei is, kik a múlt tanév végével éremre érdemesítették, de azok, mivel nem voltak készen — nem voltak kioszthatók.

Bronz érmeiket kaptak:

Biedermann Frida és Rozenberg Ilona, a zongora kiművelési tanfolyam volt növendékei és Steinacker Viola, az összhangzattanfolyam volt növendékei.

Ezüst éremet kapott:

Térei Emma, a zongorataniszak kiművelési tanfolyamának volt növendéke.

Öngyilkosok szövetsége.

A huszadik század egylete.

— Két áldozat. —

Debreczen, június 22.

Az élet szeczesziós felfordulásából és komédiáiból elég különöséget, komikumot és borzalmat produkál a huszadik század eleje, de ennél szomorubbán bolondabból, amiről egy bácskai községből írunk lapunknak — egyhámar nem hallott a nyilvánosság.

Az Arizon Kikker stílusban és fantáziájával szerkesztett amerikai regényekben van szó a meglódult agyu exotikus embereknek olyan szektájáról, amely az öngyilkosságot gyönyörűségnek tartja és ezen gyönyör sportszerű élvezésére a hívek egyesületté tömörülnek és időnkint fölváltva kipusztítják magukat az árnyékvilágból.

Azt a hihetetlen, nagyon kánikulaias hírt írja nekünk Apatinból ottani tudósítónk, hogy ilyen mulatsággal szórakozik ott egy hasonló rémes célra szövetkezett ifjusági társaság. Ha halottakkal nem számolta be a tudósítás, mint kánikulai papiroskacsát bedobtuk volna a papiroskásba. De az örült szövetkezés megdöbbentő komolyságát két áldozatnak a bemutatásával bizonyítja a tudósító, aki különben maga is azt mondja, hogy lázas agy rémképének kellene tartani a hírt, ha nem megtörtént szomorú tényekkel állanánk szemben.

Az elfajult, beteg nemzedék ifjuságából, ime, mi telik ki, a vitézi népnek miféle hajtásai vannak. Egy csomó ifju legény, a kik arra szövetkeznek, hogy megölik magukat. Szép sorjában, egyik a másik után.

Ezek az apatini ifjak, akiknek eszevessett társasága közösen határozta ezt a célt: a halált. Egymásközt esetről-esetre sorsot húzva — ölik meg magukat egyenkint.

A tudósítás ezután beszámol a jeles ifju-

sági társaság eddigi működésével. Az öngyilkosok sorát Schnur György apatini tanító alig husz éves fia kezdte meg, őt követte Weisz Béla 19 éves kéményseprő.

Vacsora után, midőn szülei nyugalomra tértek, kiment a konyhába és ott egy revolverrel fejbe lőtte magát. A lövés által felriadt szülők még eszméletnél találták. Életben maradásához nincs remény.

Ez tehát már a második áldozata egy eszezesett társaság fogadalmának.

KÜLÖNFÉLÉK.

* **Menekülés a lángok elől.** Az egész folytonos veszedelme közt menekült Johnsonville amerikai helységben négy asszony és tizenkét gyermek. A folyó partján levő nagy fűrészgépek kigyuladtak és csakhamar az egész helység lángokban állt. Az említett asszonyok és gyermekek egy csónakon a folyón lefelé menekültek. A csónak gyorsan sikamlott tova, de mindkét parttól lángok esaptak feléje, a szikrák fölgujtották a menekülő ruháit és az elégetéstől csak folytonos locsolással szabadulhattak. Valamennyinek a haja elégett, a ruha lehullott testükről, de végre mégis megmenekültek.

* **Bérmálás éjfélok.** Alsen szigeten nemrég éjfélok bérmáltak a tandsleti templomban. Az ottani templomszolgát lát táviratilag hívták be Flensburgba, hogy a tengerészeknél szolgálatot tegyen. Az apa előbb fia bérmálását kívánta és minthogy a berukkolást nem lehetett elhalasztani, a bérmálást a templomban éjfélok tartották meg. Az éjszakai bérmálásnak nagy közönsége volt. Bérmálás után a fiatal matrózjelölt atyjával azonnal elutazott.

* **Mesterséges kövek.** Az építő ipar közsüksége oly nagy, hogy a kőbányászat nem képes elegendő mennyiségben és olcsón követ termelni s a mesterséges kőkészítésre szorul. Azok a szép kockaforma faragott kövek, melyekből az új házak épülnek, nem mind természetből készülnek, sőt ma már bátran mondhatjuk, hogy több mint ötven százalékuk gyári termék. Hogy mi mindenből csinálják a mű követ, azt nem lehet föl-sorolni egy rövid kis cikkben, s hogy mi módon készülnek, arról már ezrekre menő kötetek beszélnek, úgy, hogy a kőbányászat tulajdonképpen nem is őstermelés már ma, hanem ipar. Gépei óriások. Zuzók, melyek ezer meg ezer lőerővel dolgozva, órák alatt porrá zúznak ház nagyságu sziklatömböket. Rosták, melyeken a legbizarrabb táncot járják az apró és apróbb kötőanyagok s melyeknek mozgásáig a rostálás elméletét éveken keresztül tanulmányozták a föld minden részében a technika tanárai. Sajtoló gépek, melyeknek nyomása 10 ezer tonna s a munkás keze alatt oly ügyesen járnak, hogy a diót föl lehet velük törni, anélkül, hogy összezúzná az, de egy gyorsvonalat mozdonyt is lepenyénnyé lehet alattuk zugarítani egy pillanat alatt s a munkás mindkét esetben ugyanakkora erőt fejt ki. Ilyen gépekkel sietteti a kötőanyag ipar a természet munkáját s ha a természet nem ad elegendő kocka követ, csinál maga. Németország és az amerikai Egyesült-Államok járnak ezen a téren legelő, de aránylagosan legtöbb mesterséges követ mégis Magyarország fogyaszt, ami eklatáns bizonyítéka annak, hogy a magyar természeti nem képes fedezni a magyar építőipar szükségleteit.

* **Vigasztaló.** Kopasz ur súlyos beteg. Egy szomszédné meglátogatja és résztvevő hangon kérdi:

— Sokat szenved, Kopasz ur, ugy-e?

— páciens mosolyt erőltet ajkára.

— Meglehetősen.

— Haj, haj, — sopánkodik a szomszédné — sokat is kell szenvedni a — halál előtt.

Kopasz ur már nem mosolygott.

REGÉNY.

A világ szive.

— Regény 2 kötetben. —

Angolból fordította: Krampera János.

(Folytatás.)

21.

Harcra keltek egymás ellen s mikor már egy esomó fémber elhullott a harcban, egyezsége léptek, mely szerint a népet végleg kétfelé választották. Az egyik fél a dős királynak vezetése alatt észak felé vándorolt s ősvé lett az aztekeknek és más néptörzseknek, a másik fél pedig az *Egek Szivének* ájtatos imádója Tobasco kerületben maradt.

Ugy lön pedig, hogy ettől kezdve a balsors állandóan üldözte mindkét népet, mert bár az aztekek sora jól ment egy darabig, a spanyolok végre is leigázták őket. A Sziv tisztelőire barbár törzsek rontottak s szintén kiűzték őket városaikból.

— De hát mi köze van ennek a történetnek a nyakán levő lánchoz, Ignatio? — kérde a sennor.

— Azt is megmondom. Mikor Quetzal elhagyta volt népét, — így szól a legenda — itt hattott egy drágakövet, melyet egykor homlokán viselt s melynek ez itt az egyik fele, hogy ereklyéje lenne az utána következő királyoknak. Azt a jóslatot kötötte pedig hozzá, hogy mindaddig, míg a kő egy darabban marad, egységes és egész leend a nép is, de ha megtörténik az, hogy a követ ketté vágják vagy eltörlik, ketté fog válni a nép is, hogy soha ne egyesüljön, ha csak a kőnek darabjai is újra össze nem kerülnek.

Mikor aztán a két testvérkirály összeveszett és elvált, elfürészelték a követ, a mint ön is láthatja s mindketten megtartottak belőle egy-egy darabot. Ez a nálam levő rész annak jutott, a ki elvette azt az asszonyt.

Ivadékai nemzedékeken át viselték, halálos ágyukon utódjuknak adták; megtörtént az is, hogy holttestükről vették le csak.

Sok, a régi időkben megesezt történet kering erről a köről s annyi bizonyos, hogy mindig viselője volt az országnak az idő szerinti igazi királya. Végül a nagy Guatemocnak, az utolsó aztek fejedelemnek kezére jutott, ő pedig, mielőtt a spanyolok felakasztották volna, módját ejtette annak, hogy fiának elküldhesse, akitől aztán, apáról fiura szállván, hozzám került.

— Önhöz? Hát mi köze van önnek Guatemochoz?

— Egyenes utóda vagyok, sennor, férfi ágon a tizenegyedik.

— Hiszen akkor jog szerint ön volna az indiánok uralkodója, Ignatio.

— Ugy van, sennor, de a saját történetemről később szölok. Beszéljünk most a köről. Annyi századon át soha sem veszett el s jól ismerik az országnak egyik határától a másikig. Hordozóját a Sziv Hordozójának hívják, vagy pedig „Azok reménysége, akik várnak” néven nevezik, mivelhogy megesehtik, hogy az ő életében fog a két elválasztott fél összekeverülni.

— S mi történik akkor?

— Akkor, így szól a legenda, az indiánokból újra hatalmas nemzet lesz s mint szél a porfelleget, úgy fogják a tengerbe üzni elnyomóikat.

— Hiszi ön mindezt? — kérde hirtelen a sennor.

— Igen, vagy legalább is nagy részét igen. Különbben ha igaz az, amit hallok, a talizmánnak annyi nemzedéken át elveszettnek hitt felerése jelenleg Mexikóban van s mihelyt eléggé lábra állok betegségemről, elindulok, hogy felkeressem hordozóját, ki messze távolból jött el, hogy engem feltalálhasson.

Ez az, sennor, amiért nekünk el kell válnunk.

— Honnan jött ez az ember, — kérde élénk érdeklődéssel a sennor.

— Nem tudom biztosan, — felelém, —

de azt hiszem, az indiánok szent városából, az elrejtett *Arany-Városból* jött, melynek hollétét a spanyolok régen kutatják, de mindeddig nem tudták feltalálni, bár bizonyos, hogy létezik s ott fekszik a földrész belsejében eldugva valahol a hegyek és pusztaságok között. Oda akarok én vele utazni.

— Hogy még létezik! Ignatio barátom, ön félrebeszél. Soha sem is létezett, legfeljebb, ha képzeletben.

— Ön így mondja, de én másként gondolkoztam. Annyi bizonyos, hogy ismerem egy embert, a kinek nagyapja saját szemével látta. Ez a nagyapa San Juan Batistából való benszült volt s ifju korában valami büntényt követvén el, az ország belsejébe menekült, hogy megmentse életét. Hogy minő viszontagságokon ment át, nem tudom, végül azonban vándorlásaiban egy nagy tó partjára jutott, halálra kimerülten lefeküdt és elaludt.

Mikor felébredett, emberek állottak körülte, külsőre nézve hasonlóak az indiánokhoz, de világosabb színűek. Szép, fehér ruhájuk volt, tollas főveget, nyakukon smaraggal ékes lánczot viseltek. Ez a népség egy nagy bárkában gyönyörűen épült városba vitte. A város neve a „Világ Szive” volt s közepén egy óriási pyramis állott.

(Folyt. köv.)

Menetrend.

Érvényes 1900. évi május hó 1-ső napjától.

Debrecenből az alábbi állomások felé indul		416	1027	901	1236	710	1200*
P.-Ladányba	érk.	503	1128	948	145	840	128
Nagyváradra	„	639	148	—	342	—	342
Szeghalomra	„	—	—	—	421	—	421
Budapestre	„	940	545	150	810	—	602
Debrecenbe a fenti állomások felől érkezik		1144	336	626	233	514	741

* Csak kedden közlekedik.

Debrecenből az alábbi állomások felé indul		1217	356	256	522	758
Ér-Mihályfalvára	érk.	100	458	357	635	913
Nagy-Károlyba	„	136	603	500	759	1040
Szatmárra	„	220	708	611	917	1203
Királyházára	„	315	837	733	136	—
Taraczközre	„	433	1014	914	—	—
M.-Szigetre	„	456	1050	950	—	—
N.-Bocskóra	„	532	1203	1102	—	—
Kőrösmezőre	„	730	340	145	—	—

Debrecenbe a fenti állomások felől érkezik		751	1012	355	1216	645
--	--	-----	------	-----	------	-----

Debrecenből az alábbi állomások felé indul		822	401	658
Nyiregyházára	érkezik	939	518	816
Királytelekre	„	1012	558	935
Szerencsre	„	1121	703	1043
Kassára	„	330	—	556
S.-A.-Ujhelyre	„	439	814	—
Debrecenbe a fenti állomások felől érkezik		807	1207	753

Debrecenből az alábbi állomások felé indul		835	431	—
Sárándra	érkezik	916	504	—
Nagy-Léta—Vértesre	„	1043	618	—
Derecskére	„	957	545	—
Debrecenbe a fenti állomások felől érkezik		718	313	—

Debrecenből az alábbi állomások felé indul		442	421	—
Ohat-Kócsra	érkezik	734	659	—
Tisza-Füredre	„	832	756	—
Füzes-Abonyba	„	1024	—	—
Debrecenbe a fenti állomások felől érkezik		800	545	—

Debrecenből az alábbi állomások felé indul		528	1120	406
Hajdu-Nánásra	érkezik	817	118	621
Büd-Szt.-Mihályra	„	852	—	658
Tisza-Lökre	„	917	—	739
Debrecenbe a fenti állomások felől érkezik		817	330	635

Az éjjeli idő este 6 órától reggeli 5.59 perczig a perczeket jelző számjegyeknek aláhúzásával van jelölve.

A vastagabb számjegyek gyorsvonatok érkezési és indulási idejét jelzik.

Laptulajdonos: a Csokonai-nyomda.

NYILT-TÉR.

Mint hogy a tavasz előre haladásával ocsosomót, gyermeket és felnőttet egyaránt fenyeget a járványok veszélye, ismét csak a minden alkalommal hálásan fogadott

MOHAI

ÁGNES-forrásunk

vizének használatát ajánljuk. Egyrészt, mert olósó, igen kellemes és tiszta ivóvíz lévén, a tavaszi és nyári évszakokban kedvelt élvezetszerként szerepel, másrészt, mert dús szénadtartalmánál fogva, specíficus óvószer is a tífus, cholera és a gyermekek tífoid-szerű tavaszi-nyári hasmenése ellen. Ehhez járul még, hogy a csecsemőt is megvédi az ilyenkor nagyon veszélyes hurutos bélbántalmak ellen, míg szoptatója e víz használata folytán nagyon kedvező összetételű és bőséges tejet nyer. A már meglévő gyomor- és bélhurutot gyermekeknek és felnőtteknek gyógyítja. Kellemesen hatván be szénásvánál fogva a gyomor és bél idegeire; a gyermekek lázas megbetegedéseinek pedig nélkülözhetetlen, hűtő, hűghajtó és a szomjat o:llapító hatásánál fogva.

== Kedvelt borviz. ==

A Mohai Ágnes-forrás
kezelősége.

Főraktár:

ÉDESKUTY L.

cs. és kir. udvari szállító

BUDAPEST, V., Erzsébet-tér 8.

Kapható minden gyógytárban, fűszerkereskedésben és vendéglőben.

Ügynökök,

kik borüzletben jártasak és a legjobb nevek között jó ismeretséggel bírnak, az itteni piac és ennek környéke részére

kerestetnek.

Ajánlatok intézendők:

Schwabach-féle borpinczészethez

VILLÁNYON.

Pincze

hordós és üvegezett borok beraktározására kiválóan alkalmas, a **Kossuth-utca** elején kiadó. Czim a kiadóhivatalban.

Naplók,

Főkönyvek,

Pénztárkönyvek,

Folyószámlakönyvek,

Lejáratú könyvek,

Előjegyzési könyvek,

Bevásárlási könyvek

különböző nagyságban és vastagságban, a legfinomabb könyvpapírosból készítve, erős kötésben.

Másolókönyvek

patent mutatóval, japáni papírosból

legolesőbb beszerzési forrása

a Csokonai-papirkereskedés

Kossuth-utca 13.

CSOKONAI-NYOMDA

DEBRECZEN, KOSSUTH-UTCA 13. SZ.

ELSŐRANGU * * * * *
KÖNYV- ÉS MŰNYOMDA
ÉS KÖNYVKÖTÉSZET * *

Ajánlkozunk a sokszorosító-szakmába vágó mindennemű munkák elkészítésére. Modern berendezésünkkel és kitűnő munkaerőnkkel a legnagyobb igényeket is kielégíthetjük.

Könyvnyomdánkban mindennemű egyszerű, de izléses nyomtatványok, valamint művészes kivitelű diszmunkák készülnek és pedig:

KERESKEDŐK RÉSZÉRE:

Árjegyzékek, körlevelek, számlák, jegyzékek, levélpapírok és borítékok, címkek, csomag-jegyek, áru-mintajegyek, bevásárlási könyvecskék, üzleti kártyák, csinos reklámplakátok és egyéb nyomtatványok.

TANINTÉZETEK RÉSZÉRE:

Az összes naplók, osztálykönyvek, diszes bizonyítványok, havi és évi értesítők, jegyzőkönyvek és tankönyvek.

ÜGYVÉDEK RÉSZÉRE

A legtöbb nyomtatványt raktáron tartjuk, a készleten nem levőt pedig — bármily mennyiségben — raktári áron készítjük el.

PÉNZINTÉZETEK RÉSZÉRE:

Mindennemű üzleti könyvek és egyéb kezelési nyomtatványok, u. m.: naplók, lejáratú jegyzékek, sorsolási értesítések és egyéb ismertetések csinos füzetekben, szerződések, kötelezvények, váltók, biztosítéki okiratok stb.

VIOALMI BIZOTTSÁGOK RÉSZÉRE:

Izléses kivitelű bál meghívók, programok, belépti jegyek, diszes táncrendek stb.

KÜLÖNBÖZŐ ALKALMAKRA:

Eljegyzési és esketési jegyek és egyéb csatádi értesítések elegáns kartonra vagy mindennemű új divatu finom papírra nyomva, névjegyek, levélpapírok stb.

MINDEN MUNKA
A LEGNAGYOBB
GONDDAL
KIÁLLITVA,
MINDAMELLETT
MÁS
KEZDETLEGES
KIVITELNÉL
OLGÓBB ÁRON.